

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
nová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hir-
detések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.
Főmunkatárs:
VEVERAN ISTVÁN.

Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

A föld népének helyzete.

A kivándorlás folytonossága, még ha intenzív rohamosságából veszített is, újra és újra rátereli az ember figyelmét a föld népének, a magyar parasztságnak helyzetére.

Sajnos, hogy Magyarországon mindenben akad olyan áruló, a ki a létező bajok orvoslására semmi eszmét nem ad, nem járul hozzá, hanem e helyett megrakodva még egy csomó hamis adattal és pletykával, a külföldre szalad és ott izgat Magyarország ellen.

Hogy nálunk az egész földmivességnek nincs kedvező helyzete, sőt egy jó részének helyzete egyenesen kedvezőtlen, azt tudjuk. De mikor ezt konstatáljuk, akkor ne zárjuk le szemünket a revers kép elől sem. Mert Magyarországon van bizony, főképpen az Alföldön tekintélyes, jómodu parasztsztyály is. Csak nézzük végig a vidéki városok takarékpénztári könyveit. Van ott elég betét paraszti részről.

A törpebirtokosok baja nem épen a törpebirtokban rejlik. Azt ugyan nem lehet állítani, hogy a törpebirtokból meg lehet élni, de nálunk az a baj ma is, hogy sokan minden más munka nélkül a törpebir-

tokból akarnának megélni.

A ki elég szegődményes munkát kap, vagy megfelelő ipart üzhet, annak a törpebirtok is gazdaság. De nálunk a hagyományos, helytelen felfogás és öslustaságra hajlandó temperamentumunk miatt az utóbbi időkig semmi sem történt az ipar fejlesztéséért. Pedig a téli iparüzéssel kapcsolatban a törpebirtok is eltarthatja gazdáját és háza népét. Hiszen az egyoldalú gazdasági rendszer mellett még a régi „telkes gazdák“ is válsággal küzdenek. Ez sokáig fog tartani, míg észhez térnek és a változatos gazdasági rendszerre fognak rátérni, a nélkül, hogy több és több földre kelljen éhezniük.

A földet nem lehet szaporítani, ellenben egy nagy nemzeti tőkét könnyelműen hamar el lehet pocskolni. A gazdasági erőök aránylagos foglalkoztatása az egyetlen tartós segítség,

Az is igaz, hogy a kisgazda aránytalan teherrel van sújtva. Ezekben a terheken enyhíteni kellene és ez már ma köztudat. Megalapozni a megélhetés biztos módját ez ma a gazdasági jelszó és ha ezt megvalósítani tudják egészen más viszonyok fognak beköszönten a kisgazdáknál.

De azt sem telejtsük el, hogy a kisgazdába olyan fényűzési vágy és elégedet-

lenség van beoltva, mely elérhetetlen célokból áll. Vétkes ebben az egész társadalom, kivétel nélkül. Most tehát ki kell gyógyítani nem csak anyagi, hanem lelki bajukból is.

Az elégedellen, szerencsehajszoló magyar kisgazda Amerikában tanulja meg igazán, hogy a szegény ember milyen pária ott. Sokra nézve későn következik be a kiábrándulás. Épen ezért helyes a kivándorlási történet legszigorubb végrehajtása; mellette azonban szükséges azt a munkát is megkezdeni végre valahára, a mely a magyar kisgazdák itthoni boldogulására vezet. Ha valaki ezt a munkát megkezdi, sikerülni fog, mert a magyar kisgazdában minden jó tulajdonság megvan, csak noszogatni és vezetni kell tudni. De lelkiismeretes embereknek és nem kalandoroknak!

Közgyűlés.

Keziseelő testületünk pénteken közgyűlést tartott a tagok szépszámú részvétele mellett, Lipt-hay György főbíró elnöklété alatt, ki is a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Allman Sámuel és Temesközy Gerzsonot kérte föl.

A tárgyalás megkezdése előtt Temesközy Gerzson interpellált a toronyóra ügyében, kérte az előjáróságot, hogy adjon egy tervezetet a közgyűlés elé az óra alapos kijavítása tárgyában, mert ekkora város óra nélkül nem lehet; úgy

TÁRCA.

Abonyi nóták.

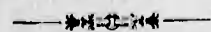
Irta és megzenésítette: Rithnovszky Antal.

Szüretelnek a legények . . .

Szüretelnek a legények, tapossák a szöllőt,
Azt beszélnek nem tartanak, ezután szeretőt,
Mert a lányok nagyon cifra, drága a szoknyájuk,
Nem futja ki egész heti — szüreti napszámjuk.

Göndörhaju szöke kislány!

Göndörhajú szöke kis lány azt hiszi,
Hogy őtet már minden legény szereti,
Hej, pedig de kár úgy elbizni magát,
Meglátszik hogy pirosítja az arcát,
Aranygyűrű nem is egy van az újján,
Mint a páva olyan cifra az utcán.
Nem kell nekem sem a csókja, sem maga,
Nem bánom én ha göndör is a haja.

Zágrábi levél.

— Az „Abony“ eredeti tárcája. —

Zágráb, 1909. okt. 12.-én.

Az „Abony“ újságot olvasó közönségének, az

elmúlt hetekben, olyan két levelet volt alkalmuk olvasni, amelyek olyan ember tollából kerültek ki, aki után nagy merészség tölem, hogy e levél megírásába fogok. Hogy mégis ezt tenni bátorkodom, annak több oka van. Először, régi ígéretemet változtam be a szerkesztőnél, másodsor, jól esik magyarul írni, mert félek, hogy mire innét haza kerülhetek, el fogom felejteni a magyar nyelvet, ugyanis olyan rikán hallom; harmadsor, itt tartózkodásom ideje alatt, olyan események részesévé lettem, amilyenekben az ember nem minden nap gyönyörködhetik és remélni óhajtom, hogy talán én is meg leszek tőlük kímélve.

Magáról Zágrábról nem akarok sokat beszélni, egy igazán szép város, gyönyörű épületekkel, még szebb utcákkal, a moderna városok minden kényelmével. Kitűnő egészségügyi viszonyok, mindenütt nagy tisztaság. (Főpolgármestere orvos.) Meg lehet benne élni, talán jól is érezhetné magát az ember, csak magyarul nem szabad beszélni, mert itt igazán nagyon szeretnek bennünket. Ezt a horvát szeretetet különben naponta élvezem a helyi német lapok útján is, melyeknek vezérekkei úgy látszik csak akkor tetszenek, ha a magyarokat szidják.

Fanatikus, heves vérű nép ez, mindegyike külön-külön büszke reá, hogy horvát és ha valamikor kardot vehetnének a kezökbe, lelkesedéssel

mennének abba az irányba, amerre a főtéren levő éreszobor kardjával mutat. (Magyarország felé.)

De nem akarok egy mindnyájunk által ismert ténnyel, a nemzetiségeknek irántunk érzett nagy szeretetével tovább bajlódni, áttérek tehát tulajdonképeni tárgyamra, amelyről a napi lapok útján már azóta bizonyára értesültek.

Zágrábban pénteken délelőtt 10 óra 59 p-kor megmozdult a föld; és miután az utóbbi időben sokat hallottunk a keeskeméti földrengésekről, le akarom írni az ittenit, amely bizony elég erős hozzá, hogy ide írni lehessen, csak én nem vagyok elég erős hozzá, hogy úgy írjak le mindent, amint történt és hiven számoljak be arról, amit a pár másodperc alatt éreztem.

Megjegyezni kívánom, hogy Zágrábban és vidékén aránylag gyakoriak a földrengések. Ezelőtt 30 évvel lezajlott földrengés alkalmával a fél város lökrement, azóta minden újabb épülete már a földrengések ellen van építve. A legutóbbi négy év előtt volt, de mint mondják, korántsem volt olyan erős, mint a pénteki.

Csütörtök éjjel 11 óra óta állandóan esett az eső, péntek reggel is, bár az esőzés megszűnt, csunya, nyirkos idő volt és a közeli hegyeken levő köd kiterjeszkedett az egész városra, úgy, hogy két méternyire sem lehetett a délelőtti folyamán ellatni.

tudja a kezelőtől, hogy csupan számlap szükséges. E fölött napi rendre tert a közgyűlés s így óra nem lesz.

Azután Andó Istvánnak egy mérgező házhely megvétele tárgyában a szerződése névszerűt szavazással egyhangulag elfogadtattott.

Papp Peter főjegyző előterjeszti a belügyminiszter leiratát, melyvel 13 gyógyszerész kérvényét küldi le a második gyógytár elnyeréséért. Előterjeszti a közegészségügyi bizottság javaslatát, melyszerint ez a második gyógytár felállítását szükségesnek tartja, azt véleményezi. Előterjeszti a 13 gyógyszerész kérvényét, ezek: Dr. Bakos Nándor Főlegyháza, Maurer Arnold Bpest, Peres Ernő Bpest, Spányik Nándor Marosújvár, Kovács Dénes Szolnok, Makranczy Gyula Bpest, Breuer Fülöp Arad, Csábrády János Szarvas, Szentmiklósy Béla Gödöllő, Vizslowszky László Dunaföldvár, Vécsey Géza Nagyhecskerek, Tarnay István Maköröl. Ezek után bebatóan ismerteti azon körülményeket, melyek szükségessé teszik a második gyógytár felállítását s kéri annak a közgyűlés által leendő kimondását. Egyben bejelenti, hogy az új gyógytár helyéül az ártezi kuttól a ceglédi út mindkét oldala a postáig jelöltetett ki, kéri az ehhez való hozzá járulást, valamint ahoz, hogy az új gyógytár tulajdonosául a pályázók közül három legjobban minősített és legképzettebb egyén ajánltassék a belügyminiszter figyelmébe és pedig: Dr. Bakos Nándor, Szentmiklósy Béla és Koricsányi Ottó.

Baik Gyula szólalt először a dolophoz, és hosszasan érvelt a mellett, hogy az új gyógytár fölölleges és mert két év óta, a midőn úgy a közegészségügyi bizottság, mint a közgyűlés nem tartotta szükségesnek az új gyógytár felállítását, nem történtek olyan változások, melyek a gyógytár felállítását indokolták, egyebkent is félti a két gyógytárt esetleges egész ségtelen versenytől, végül kérdést intéz az előjárásához, hogy a két év előtti elutasító álláspont dacára szükség-e a második gyógytár?

Temeskőzy Gerzson nem látja indokoltnak a két év előtti álláspont fészegetését, mert akkor lehetett valami suskus e körül a dolog körül, de ez nem azt bizonyítja, hogy nem kell a második gyógytár, hanem talán épen az ellenkezőjét, t. i. már akkor is kellett volna s már régebben is, de a suskusok miatt az erre való törekvés nem érvényesülhetett.

Pap Peter főjegyző védelmére kelt álláspontjának s a népesedés szaporodásával indokolja javaslatát. Dr. Revész Géza azt indítványozza, hogy a közgyűlés vegye sorra a kérvényeket s a legöregebb és legjobb minősítésű pályázók kérvényeit vegye figyelembe, minthogy senkit sem ismerünk közülök.

Nt. Kiss Zsigmond megérettnek látja a kérdést, mit elodázni tovább nem lehet. Az egész ségtelen versenytől nem tart, mert a gyógytárak

szigorú ellenőrzések alatt állanak, mit a megyei, járási és városi tisztiorvosok gyakorolnak s a tisztességtelen versenynek feltételezésével egyaránt sértjük úgy az ellenőrző tisztiorvosok eljárását, mint eleve meggyanusítjuk úgy a régiek, mint az új gyógyszerészt. Csatlakozik az előadó javaslatához.

Temeskőzy Gerzson nem osztja dr. Revész Géza véleményét, mert igemis van a pályázók között nem egy, kik többször felkeresték városukat, közülük dr. Bakos Nándor pár év óta van társadalmi köreinkkel érintkezésben, ismeri felegyházi előkelő gazdálkodó birtokos családját Felegyházán, ami hátrányára nem lehet; ismeri őt mint képzett, szerény, megnyerő modorú, művelt és képzett ifjút, kinek egyénisége, jelleme, magasabb képzettsége kizárja azt, hogy a két gyógytár tisztességtelen versenyre kelljen egymással, ami nem csak a közönségnek, de maguknak a gyógyszerészeknek is kárára lenne, — minthogy az összes pályázók között neki van legmagasabb fokú képzettsége, őt ajánlja a közgyűlés szíves jóindulatába, s kéri a közgyűlést, hogy a második gyógytár elnyerésére dr. Bakos Nándor ajánltassék az illetékes fórumoknak annyival is inkább, mert hisz ajánlata jóhiszeműségéről a közgyűlés nagyrésze meggyőződést szerezhetett dr. Bakossal való személyes érintkezésük alkalmával. Egyebkent szintén csatlakozik Papp Peter előadó főjegyző javaslatához oly módosítással, hogy ha fenntartja azon álláspontját, hogy három egyen jelöltessek, úgy első helyre dr. Bakos Nándor kérvénye helyeztessek.

Miután még Komáromy József kifogásolta az új gyógytár helyének előre való kijelölését, minthogy az a jog elnyerése után válik okutta, elnök szavazás alá bocsátotta a kérdést, mire a közgyűlés 31 szavazattal 2 ellenében elfogadta Papp főjegyző javaslatát Temeskőzy sorrendi módosításával. — A határozat ellen Baik Gyula — nagy feltűnés mellett fellebbezést jelentett be.

Ezután egy másik, igen fontos tárgyra tert át a közgyűlés. Papp főjegyző javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, hogy tekintettel a közszükségletre, hivatkozva a filoxera nagyobb mérvű pusztítására s azon körülményre, hogy a szegényebb sorsú szőlőbirtokosok nem képesek a nemcsített ripária beszerzésére, engedjen át a közgyűlés 2 holdnyi területet a jegyzői földből ripáriatelepnek, melynek kezelése bizton rábizható a faiskola kertészére. Egyben egy költségtervezetet is mutatott be, melyszerint a telep berendezése mintegy 1000 koronába kerülne.

Komáromy József nem tartja szükségesnek a telep létesítését, mert — szerinte — abból a városnak semmi haszna sem lenne. Nt. Kiss Zsigmond felvilágosítást kér a telep céljára nevezve. Gaal Ferenc rövid ismertetését nyújtja az eddig ideszállított ripária hasznáról.

rödvé. Magyaráztattak egymásnak előttem természetesen érthetetlen nyelven. A házban lévő borbély üzletből is kirohantak a vendégek; beszappanozott arccal, félig már megborotválva, a fehér kendőkkel körülkötve. Egy huszártiszt ép a kapum előtt bukott le a lováról, már csak ő volt ott, a ló elszaladt, otthagya a gazdáját.

A mellettünk levő ház nagy kéménye ledől az utcára és igazán szerencse, hogy nem ütött agyon senkit.

A véletlen különös játék, hogy bár a városban vagy harminc kémény omlott be, köztük azé a házé is, amelyben én lakom, maga a földrengés emberéletben kárt nem okozott. Egy szegény öreg asszony ijedtében szívészéhhűdést kapott, térdepelve, imára kulesolt kezekkel találják meg halva.

A szekeresz laktanya első emeleti legénység szobájából kb. 10 katona ugrott ki az ablakon, kar- és lábtörésekkel kerültek a kórházba.

Zágrábtól kb. egy órányira levő kis község tornya beomlott és egy pár embert maga alá temetett.

Az egész földrengés, az utómorajjal együtt, a hivatalos jelentés szerint, össze-vissza 38 másodpercig tartott, de hogy ez az aránylag kis idő milyen hosszúnak tetszett és hogy ezalatt a rövid pár másodperc alatt mi minden fordult meg a fejemben, azt leírni már igazán nem vagyok képes.

Temeskőzy Gerzson hosszasan ismerteti a telep célszerűségét, anyagi hasznát s különös jóhatását a szegényebb sorsú szőlő tulajdonosokra nevezve, kik nincsenek abban a helyzetben, hogy kipszultt kisebb-nagyobb területeiket bealakítsák, ellenben a szénkenegezésre rengetek summákat dobnak ki csekély kilitással az alapos védekezésre; minthogy a vidéken ily telep nincsen, annak beállításával nemesak közszükségletet elégít ki a közgyűlés, hanem igen hasznos befektetést is csinál csekély tőkével, melegen ajánlja a főjegyző javaslatát elfogadásra.

Nt. Kiss Zsigmond meggyőződve a telep szükségességéről, csatlakozik az előadó javaslatához.

Többen sajnálják a pénzt egy ismeretlen célra, mások hatóságos védelembe veszik a javaslatot s már-már elfogadtatik a javaslat, midőn Mészáros István próba képen a faiskolában egy pár táblán leendő beállítást javasolt, mihez hozzájárult a közgyűlés s így ez az igen nagy horderájú kérdés elodaztatott. (Erre még visszatérünk. Szerk.)

Meg pár illetősegi ügy lett letárgyalva s a közgyűlés véget ért.

Negyedszázados évforduló.

A „Vác-egyházmegyei kath. tanító egyesület“ (amelyhez az „Ujszász-szolnoki kath. tanítói egyesület“ s így az abonyi rk. tantestület is tartozik) a múltkor ünnepelte fennállásának 25 éves évfordulóját s ezzel kapcsolatban tartotta meg központi gyűlést Vácson, a „Szt. József fiúnevelőintézet“ dísztermében. A jubiláris gyűlés vezlatos leírását a következőkben adjuk:

9 órakor szentmise az intézet egyszerű, de izléses kápolnájában. Szolgált: Tiszt. Halasz József spirituális, intézeti főnök. Diszgyűlés, amelynek megnyitóját Dr. Baksay Karoly prelátnak, apátkanonok, főtanfelügyelő elnök magas röptű szónoklata kepezte. Beszédében az egyesület erejét és üdvös gyümölcseit festette. Remek logikával kifejtette, hogy a „Szt. József intézet“ is a kártári összetartásnak, az egyesület erejének és az áldozatkészségnek a hangosan beszélő eredménye. Vörös Ferenc egyesületi jegyző (Vác), nagy gondal megírt s az egylet 25 éves múltjára vonatkozó értékesztést olvasta fel. Tiszt. Halasz József a „Szt. József fiúnevelőintézet“ (Tápióintézet) múltjáról és jelenéről olvasott fel egy p. élagogice is értékes tanulmányt. Foglalkozott a gyűlés az alapszabályok részleges módosításával is. Ennek kivetele azonban az állandóbizottság hatáskörébe utaltatott. Szó volt a kath. tanítók segélyalapjáról, a tagsági díjakról, s köteleződolgozatokról, a kath. tanítók fizetésének az államakéval leendő egyenlősítés iránti kérelmezéséről, az ingyenes, illetőleg a kedvezményes vasuti utazás engedélyéről s több mástermészetű folyó ügyekről.

Egyet azonban mondhatok, hogy biztosra vettem, hogy végem van és most, hogy túl vagyunk rajta, nem tudok esodálcokzni azon, ha emberek rövid pár perc alatt megöszülnek. A város még egész nap a kiállott izgalmak hatása alatt volt. Az utcák tömve emberekkel, akik nem mertek a lakásokba térni. Jó magam is csak éjfel után kerültem haza, előzőleg jó besörözve, hogy kellő bátorságot szedjek magamba az ágyba fekvéshez.

Szombaton reggel hét órakor, nyugtalanul töltött éjszaka után el kezdett a már ismert alapon mozogni az ágy és ki sem kellett ugranom, mert szinte kidobott az ágyból a földalatti erő, mely sokkal csekélyebb volt, mint az előző napi és aránylag sokkal rövidebb ideig is tartott, de azért elég volt arra, hogy az ember étvágyát a reggelitől elvegye.

Ma, mikor e sorokat írom, már kedd délután van, azóta nem történt semmi, kivéve hogy allandoan esik az eső, amely körülményt az itteniek rossz jelnek tartanak.

Remélem azonban, hogy itt létem alatt nem csinállok nagy gyakorlatot a másvilágra és hogy szerencsésen hazaérkezve, (oh csak minél előbb: Szerk.) személyesen mondhatok köszönetet a szerkesztőknek, hogy fenti soraimnak becses lapjában helyet adni szives volt.

Dr. Halmi István.

Az itteni szállásom Zagrab főutcáján, az Ilicán van, egy régi, rozoga épület első emeleti szobájában. Delelőtt tíz órakor érkeztem hazalakásomra és miután éjjeli szolgálatom volt, iparkodtam mielőbb ágyba kerülhetni. Itthon elrendezve dolgaim, éppen nyugovóra akartam térni, mikor egyszerre sajátságos érzésem támad; mozogni kezd lábam alatt a padozat, forog velem a szobám, recseg-ropog minden, az ablakok üvege esörömpölve hull a szoba padozatára. Mondhatni mindegyikre egyszerre táncolni kezd a szobában. Ugrál a kardom, táncolnak a székek, leesik az óra a falról.

Első pillanatban magamban kerestem az okot, azt hittem elajultam és én látom ezt a képet. Mar a következő pillanatban örült szóval hallatszik az utcaról, emberek szaladnak vad futással; én hozzam is bevágódik a horvát cseledleány, halott-halvány az arca, beszélni nem képes, megkap a kezemmel fogva és húz kifelé a szobámból. Ekkor már sejtettem, hogy mi van, annál is inkább, mert látom, hogy a szemben lévő gyárkémény úgy hajlong, mintha nádvesszőből lenne.

Félig felöltözve, a kardom a kezemben, sapka nélkül kerültem le az utcára, de hogy hogyan, azt még ma sem tudom.

Az utca maga úgy nézett ki, mintha forradalom lenne. Ijedtképzű emberek, halálravnált arcú asszonyok futkostak le-föl, nagy csoportokba ve-

Az ország kath. tanítóságának hódolatát Ember Karoly papai lovag (Budapest.) tolmácsolta. Nagy hatású beszédében megemlékezett a kath. nevelésről. A liberális és a vallásos hiten nyugvó nevelést állította egymás mellé. Új módszerét ajánlotta a nyelvtanításnak, amely az irodalom pártolására vezet. Előadta, miként lehet a történettanítással ellenedelőzni a nemzetközi szocializmus törekvéseinek. — Urbányi József író (Budapest), az iskolaegyesületről tartott tartalmas előadást. Lelkesen ajánlva az „Iskolaegyesület” kebelében alakult nemes intenciójú intézményeket a tanítóság figyelmébe. — Bobory János aranyéremkeresztes tanító, korelnök (Monor) indítványára Dr. Baksay főtanfelügyelő beszéde, Vörös Ferenc és Halász József felolvasásai — a jubileum emlékére — ki fog nyomtatni.

Táviratilag üdvözölte a gyűlés Gróf Apponyi minisztert és a külföldön levő Gróf Csáky megyés püspököt.

A gyűlés az elnök elterelésével délután 1 órakor véget érve, kezdetét vette a fényes, mondhatni püspöki ebéd, amelyen több toaszt hangzott el. Ft. Baksay Dr. préletus a tanítókat éllette. Felkeres folytán Veverán Istvan tanító (Abony), mint az újszasz-szolnoki tankerület kiküldöttje, Dr. Baksay főtanfelügyelőt és Ember Karoly lovagot üdvözölte és köszöntötte fel. Ember K. a Ft. papaságot, Frankó esperes (Püspökhatvan) a főtanfelügyelőt, Kovács Vilmos (Tápiószőlő) Boboryt. — Bobory, Szabó József kegyesrendi tanárt, — Bucek prelatus élénk humorral a tanítóságot, Korpás esperes (Szegevár) Bucek prelatus-kanonokot ellettek.

Délután 3 órakor oszladozni kezdett a társaság. Az utolsó töredék (Ember K. Bobory. Urbányi, Veverán,) fél 5 órakor vett búcsút az álomasi perronon levő nagyon kedves modoru, tanítóit szeretni, megbecsülni tudó Dr. Baksay prelatus főtanfelügyelőtől.

A magas színvonalon mozgott jubiláris gyűlés mindenha emlékezetes marad az ott megjelenetek lelkében — szívében.

Az intézet vezetői pedig, u. m.: Halász József főnök, Kokovay Istvan tanulmányi felügyelő, Horváth Elemér prefektus, a tanítósággal éreztetett kedves előzékenységükkel megmutatták, hogy valóban méltók és kiválóan alkalmasak az ifjuság nevelésére.

Valaki.

Tisztelt Veverán úr!

Fölszólítására elfoglaltságom miatt csak most válaszolhatok.

A „Szülő és iskola” azt tárgyalta, hogy a szülők minden terhet az iskolára szeretnek áthárítani minden felelősséggel együtt.

Mint tanító, ezt azt hiszem célja nem volt tagadni, mert akkor minden iskolai értesítővel polemizálhatna.

Továbbá ajánlom H. Spencer „Értelmi, testi és erkölcsi nevelés” című könyveit s akkor rá fog jönni, hogy a szóban forgó cikk annak vezéreszméje, már pedig Ön volt az, aki nekem ezt a tekintélyek között felsorolta.

Maradtan tisztelettel

Lucifer.

MI UJSÁG?

— **Házasság.** Buzini gróf Keglevich Miklós, a II. Vilmos nemet eszár nevet viselő 7. számú es. és kir. huszárezred tartalékos hadnagya nov. 4-én köt házasságot Zsuzsánnyal és törökszentmiklósi Almásy Emma grófnővel.

— **Köszönet.** Veli Miksa munkatársunk egy hozzáunk intézett levelel lapunk kötelekéből kilépett. Midőn ezt — mint többször megismételt akaratát — olvasóinknak sajnálattal tudomására hoztuk, egyben halás köszönetünket fejezzük ki nevezett munkatársunk tíz évi támogatásáért ama reményben, hogy jó akaratát és erkölcsi támogatását a jövőben sem fogja lapunktól megvonni, s bennünket — önzetlen tevékenységünkben — továbbra is támogatni fog.

Abony, 1909. okt. 15.

Az „Abony” szerkesztősége.

— **Halálozás.** Nagy esapás érte városunk egyik legtekintélyesebb családját, a Hály-családot, melynek feje: Hály Mihály nagybirtokos,

többszörös milliomos, az abonyi izr. hitközség oszlopa, társadalmunk jó lelkerű és áldozatkészségéről ismert tagja, tegnap reggel 7 órakor, szívvelhűdés következtében 90 éves korában hirtelen elhunyt. Pénteken este még buzgón végezte templomi ájtatosságát, senki sem gyanította, hogy oly hirtelen fogja követni nejét a halálban. Temetése ma délután 4 órakor lesz. Nyugodjon csendesen a rendkívüli nagy kort ért férfiú, kinek halálát nagykiterjedésű családján és rokonságán kívül sok jó barátja és ismerőse fájlatja.

— **Ipar bizottsági ülés.** Pénteken délután az iparos iskolai bizottság gyűlést tartott, Liphay György elnöke alatt, melynek egyetlen tárgya volt Galló Pál és Hangod György ipariskolai tanítók lemondásának vissza vonása tárgyában beadott kérvényük. A gyűlés tudomásul vette a lemondások visszavonását de helytelenítésének adott kifejezést nevezettek megokolatlan eljárása fölött. Egyben tudomásul vette a gyűlés, hogy a már régebben, előhaladott kora miatt lemondott Konyecsni György helyettesítésével Kovács Béla tanító lett ideiglenesen megbízva, kiben az ipariskola egy jeles tanerőt fog nyerni.

— **Elszámolás.** Az iparos ifjak által f. hó 3-án rendezett műkedvelői előadás bevétele volt 254 kor. 66 fillér, kiadás 177 kor. 46 fillér, tiszta jövedelem 77 kor. 20 fillér. Felülfizettek: Dobozy Kálmán 6 kor. Robicsék N. 4 kor., Szakáll Lajos 2 kor., Bartók Karolin, Varga István, Fehér Lajos 1-1 kor., mely felülfizetésekért hálas köszönetét fejezi ki a rendezőség.

— **Nyugtázás.** Folyó hó 8-án az abonyi iparos ifjak műkedvelő társaságától 38 kor. 60 fillért a József kir. herceg szanatorium részére átvolttem. Dobozy Kálmán, pénztárnok.

— **Fölmentés.** A kecskeméti kir. ügyész 5527/909. számú határozatával Dani Ferenc rendőr biztos ellen, Kövágó Károly közműves panaszra folytán, a súlyos testi sértés bűntette címen megindított nyomozást, illetve bünvádi eljárást megszüntette azon okolással, hogy nevezett rendőrbiztos fegyverét jogosan használta a sértett ellen.

— **Gyújtogatás.** Szombaton hajnalban valaki felgyújtotta Varga János vágónak a második kerületben levő házában új fűdelét, mely csak előtte való nap lett befejezve. A tüzet szerencsére hamarosan észrevették és elnyomták. A tető kigyullt sarkában megtalálták a gyújtó csövét, mit egy lelketlen gazember helyezett ott el. Alapos nyomozás lenne kívánatos, mielőtt az ily gázság nagyobb mérvet öltene.

— **Ítélet a kecskei apagyilkosok ügyében.** Kecskén a Baranyó testverek apjukat megfojtották s azután holttestét a kemencében porrá égették s maradványait a hamuval együtt a szántóföldön beszántották. A két apagyilkos felett a kecskeméti esküdtszék az elmúlt szerdán ítélezett, melynek alapján a törvényszék mindegyiket 15—15 évi fegyházzal sújtotta.

— **Nehéz az élet,** de terheit könnyű szerrel viseli az, aki egészséges. Ezért legfőbb kincs az embernek az egészsége, melyet azonban gyakran és alá a munkában való kimerültség, vagy valamely betegség. Ami a betegség és kimerültség különböző neménél gyógyítja az embert, férfiakat és nőket egyaránt: az a világhírű ELEKTRO VITALIZER, amely diadalmasan járja be az egész világot. Aki egészségét vissza akarja nyerni, ne mulassza el a „MODERN VILLAMOS GYÓGYMÓDRÓL” szóló könyvet egy levelezőlapon kérni, melyet az ELEKTRO VITALIZER Orvosi Rendelő Intézet (Budapest, Karoly-körút 2. felemelet 50. sz.) bárkinek ingyen és bérmentve beküld.

— **Jószágifijúság figyelmébe!** Ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi szigorlatokra, Budapestre, Kolozsvárra államszámveletlani és alapvizsgára kiváló sikerrel és gyorsan készít elő Dr. Erős Vilmos Jogi szemináriuma, Budapest Vesselőnyi utca 13. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az intézet.

— **A „Borászati Lapok”,** Magyarország ezen ismert szaklapja egy „Oltványtelepek” című cikkben fölötte elismerőleg foglalkozik a Caspari Frigyes tulajdonát képező Kisküküllőmenti első szőlőoltvány teleppel, Medgyesen (Erdély) és több fényképfelvételt mutat be, mely fényképek ezen telep oltványainak pompás fejlődését igazolják. A telepet, melynek gyönyörű árjegyzéke előttünk fekszik és amely ezen árjegyzéket ingyen és bérmentve megküldi, legjobb meggyőződéssel a legmelegebben ajánlhatjuk.

Egy jó fiú borbély tanoncnak felvétetik Gelez Mátyásnál.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. Halmi, Zágráb. Köszönet a szíves megemlékezésért és szeretetteljes üdvözlét.

NYILT-TÉR.*)

Özv. Rosenfeld Miksáné szül. Hály Szidónia, Hály Gyula, Hály Mór, Hály Ida, Hály Emma gyermekei, Hály Mórné szül. Weinberger Gizella menyé, valamint unokák és dédunoka és az összes rokonság nevében, mélyen szomorodott szívvél tudatják, a legjobb apa, nagypapa és dédapa

HÁLY MIHÁLY

élete 90 évében folyó év október hó 16-án reggel 7 $\frac{1}{2}$ órakor rövid szenvedés után történt elhunytát.

A megboldogult hült tetemei folyó hó 17-én, vasárnap d. u. 4 órakor fognak az abonyi sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Abony, 1909. október hó 16.

Béke és áldás legyen poral felett!
(Koszorúk mellőzése kéretik.)

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

BŐRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, amelyek **vérszegénységből** erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer vedjéget — a balaszt — kérjük figyelembe venni.

szüntet meg legjobban. A legtisztább alkotórészek, amelyek izletes módon könnyen emészthető krémmé egyesítetnek a kiváló **Scott-féle eljárás** által, a

Scott-féle Emulsió-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan hirtelvért biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fil.

Kapható minden gyógytárban.

Egy jó családból való fiú tanulóknak felvétetik Hoji Nándor **eukrászdájában.**

Kellemes esték!

Csakis a Kossuth vendéglőben tölthetők el, ahol minden este Varga Mihály teljes zenekara hangversenyez és tiszta zamatos italok és ételek gyorsan és pontosan lesznek kiszolgálva. Hölgyek megjelenése kéretik.

Tisztelettel

Robicsék
vendéglős és szállodás.

Eladó birtok.

A Lovász Ferenc-féle tatarhanyás-dülőbeli 1 fertály föld szabadkézből eladó. Értekezni lehet az alulírt tulajdonossal
Czeglédi Hitelbank Részvénytársaság
Czegléd (Kossuth tér.)

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönség szives figyelmét a nagyságos DEUTSCH GYULA úr tulajdonát képező Pusztá-Ernyői birtokának folyamatosan lévő eladásra felhívni.

A birtok Pest megyében Ceglédhez 1 órányira fekvő Törtel község és a Nagyköröshöz tartozó Nyilas és Ludasi tanyák közvetlen szomszédságában, Cegléd, Nagykörös, Abony városok, Jászkarajenő, Kocsér községek és a Tetétleni puszták határában fekszik.

Megbízásunkhoz képest az eladások általunk Cegléden intézeti helyiségünkben eszközöltetnek, a t. közönség kényelmére azonban megbízottaink minden vasárnap és ünnepnapon a birtokon vannak, kik úgy a szükséges felvilágosítások megadásával, mint az eladásokkal meg vannak bízva.

A vétel megkönnyítésére az eladások kisebb és nagyobb részletekben kedvező fizetési feltételek mellett történnek.

A vételár lefizetésére jutányos törlesztéses, vagy egyszerű kölcsönöket bocsájtok a t. közönség rendelkezésére.

Közelebbi felvilágosításokkal készséggel szolgál a Cegléd, 1909. május hó.

**CZEGLÉDI IPAR- KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, CZEGLÉDEN.**

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és győ' eres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótálla, legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep.

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES
MEDGYES, 61 SZ (Nagyküküllő-m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megléte előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

SIDOL

bárminemű fémét fáradtság nélkül kifényesít.

SIDOL

a földkerekség legkitünőbb tisztító szere.

Kapható: 1 kor. 50 fill., 75 fill., 50 fill. és 24 filléres üvegekben, kizárólag csak

STEINER JOSEFIN

fűszerkereskedésében,
ABONY, KÖRÖSI-ÚT.

Saját érdekében

csak BOHN-féle

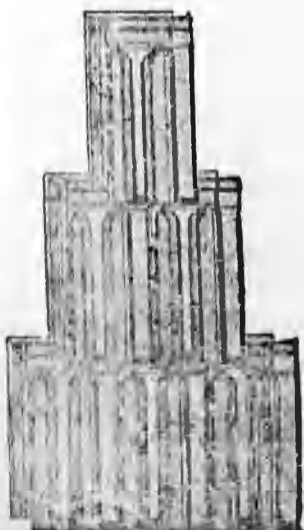
nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségű cserepet, mert

csak a BOHN-féle

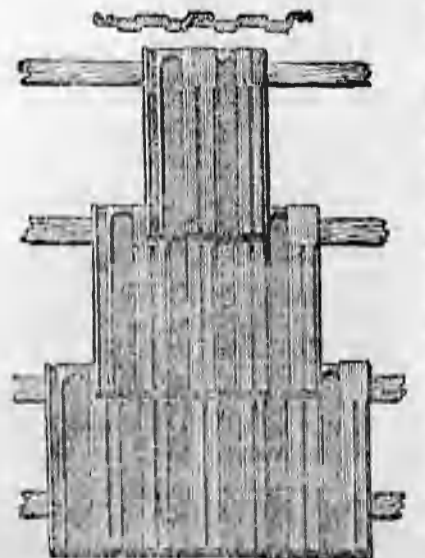
cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni!

BOHN-CSERÉPGYÁR ZSOMBOLYA.

Bohn kikindai cserepe.

Bohn zombolyai cserepe.